

ภาวะปกติในทารกแรกเกิด

ทารกแรกเกิด หมายถึง ทารกแรกเกิดจนถึงอายุ 28 วัน เป็นวัยที่มีภาวะหรือสิ่งปกติที่ไม่พบในวัยอื่น ภาวะหรือสิ่งปกตินี้ อาจทำให้พ่อแม่วิตกกังวลได้ ซึ่งภาวะปกติเหล่านี้ **ไม่**

ต้องให้การรักษาใดๆ และที่พบบ่อย ได้แก่

- 1. การสะดุ้งหรือผวา :** มักเกิดเวลามีเสียงดังหรือเวลาสัมผัสทารก เป็นสิ่งที่ทารกทุกคนต้องมี เพราะแสดงถึงระบบประสาทที่ปกติ และเป็นการทดสอบอย่างหยาบๆ ว่าทารกได้ยินเสียง ทารกตอบสนองโดยการยกแขน ยกขา แขนมือ และกางแขนออก แล้วโอบแขนเข้าหากัน พบเมื่อทารกหลับสนิท การผวาพบได้จนถึงอายุ 6 เดือน
- 2. การกระตุก :** ทารกอาจมีการกระตุกเล็กน้อยที่แขนหรือขา เวลาหลับ แต่ถ้าเวลาตื่นจะไม่มีอาการกระตุก
- 3. การปิดตัว :** ทารกครบกำหนดมีการเคลื่อนไหว เวลาตื่นนอนคล้ายผู้ใหญ่ปิดขี้เกียจ ทารกยกแขนเหนือศีรษะ งอตะโพกและข้อเข่า และปิดลำตัว ลักษณะการเคลื่อนไหวแบบนี้พบในทารกที่ปกติ และอาจพบบ้างในทารกบางคน บางคนอาจปิดตัวจนหน้าแดง

4. การสะอึก : อาจพบภายหลังดูดนม เนื่องจากการทำงานของกะบังลมยังไม่สมบูรณ์ หรือส่วนยอดของกระเพาะอาหารที่ขยายตัวจากน้ำนมและลมที่กลืนลงกระเพาะสัมผัสกะบังลม

การแก้ไข : จับทารกนั่งหรืออุ้มพาดบ่าสัก 5 – 10 นาที เพื่อทำการไล่ลม

5. การแหงนนม : เกิดขึ้นเนื่องจากหลอดกระเพาะอาหารของทารกแรกเกิดยังทำงานได้ไม่ดี ทำให้รูเปิดไม่สนิท มีผลให้ทารกแหงนนมเล็กๆ น้อยๆ หลังมีนม และอาจออกมาทางจมูกและปาก

การแก้ไข : ทำการไล่ลม ร่วมกับการทารกนอนศีรษะสูงและตะแคงขวาหลังดูดนม ประมาณครึ่งชั่วโมง

6. การถ่ายอุจจาระบ่อย : ทารกที่เลี้ยงด้วยนม

แม่อย่างเดียว อาจถ่ายอุจจาระกะปริดกะปรอยหลังดูดนมแม่ บิดตัวหรือผายลมจะมีอุจจาระเล็ดออกมาด้วย อาจถ่าย 10-20 ครั้งต่อวัน โดยไม่มีมูกหรือเลือดปน

7. ผิวหนังลอก : อาจเกิดได้ภายหลังคลอด 24 – 48 ชั่วโมง ซึ่งจะหายไปเองโดยไม่ต้องรักษา

8. ภาวะเขียวปลายมือปลายเท้า : พบบ่อยในทารกอายุ 24 – 48 ชั่วโมงหลังคลอด เกิดจากเด็กอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่อุณหภูมิต่ำ ตัวเด็กจะเย็นและปลายมือปลายเท้าจะเขียว

9. เลือดออกที่ตาขาว หรือรอบๆ แก้วตา : จะหายไปเองภายใน 2 – 3 สัปดาห์

10. ตุ่มสีนวลหรือขาว : จะมีขนาด 1 มิลลิเมตรที่แก้ม ตั้งจมูก หน้าผาก เพดานแข็ง เหงือก ห้วนนม จะหายไปเองเมื่ออายุ 2 – 3 สัปดาห์ หรืออาจอยู่นานถึงอายุ 2 เดือน

11. ริมฝีปากแห้งและลอก

เป็นแผ่น : ริมฝีปากจะแห้งและลอกหลุดเป็นแผ่น แล้วอาจเกิดขึ้นมาใหม่ได้

12. ผดแดง : เป็นตุ่มนูนสีแดงที่มีขนาดเล็กอยู่เป็นกลุ่มๆ พบในทารกที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่มีความชื้นสูง มักพบในทารกที่อายุมากกว่า 2 สัปดาห์

13. นมเป็นเต้า : พบได้ทั้งทารกเพศหญิงและเพศชาย บางครั้งจะมีน้ำนมไหลออกมาเป็นลักษณะเฉพาะของทารกคลอดครบกำหนด เกิดจากฮอร์โมนของมารดาที่ผ่านจากรกมาสู่ทารก ไม่ควรบีบเค้นเพราะจะทำให้เต้านมอักเสบ

14. ฤกษ์อันตราย : ฤกษ์อันตรายมากหรือน้อย เป็นลักษณะปกติของทารก ซึ่งแพทย์ใช้ประเมินอายุครรภ์ทารก

15. มีติ่งเนื้อยื่นพ้นออกมานอกช่องคลอด : จะแห้งหายไปเองภายใน 2 – 3 สัปดาห์

16. **เลือดออกทางช่องคลอด** : พบในทารกเพศหญิง อายุ 3 – 5 วัน เกิดจากฮอร์โมนของมารดาที่ผ่านจากรกมาสู่ทารก จะหายไปเองภายใน 2 สัปดาห์

17. **การไม่ถ่ายอุจจาระทุกวัน** : โดยไม่มีอาการท้องผูก ชีดอัด ไม่อาเจียน ดูดนมได้ เนื่องจากน้ำนมแม่ นั้นย่อยง่าย อาจทำให้ทารกไม่ ถ่ายอุจจาระทุกวัน

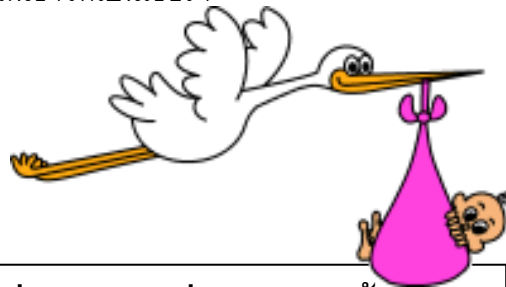
18. **ร้องเวลาถ่ายปัสสาวะ** : เมื่ออายุใกล้หนึ่งเดือน ทารกบางรายเริ่มรับรู้ความรู้สึกปวดปัสสาวะ ทำให้ทารกร้องเหมือนมีการเจ็บปวดก่อนถ่ายปัสสาวะ เป็นเฉพาะเวลาที่ทารกถ่ายปัสสาวะ ขณะตื่น หากถ่ายปัสสาวะขณะนอนหลับทารกจะไม่ร้อง อาการนี้จะหายเองภายใน 1 เดือน ทั้งนี้จะต้องไม่มีอาการถ่ายปัสสาวะเป็นหยดๆ หรือเบ่งขณะถ่ายปัสสาวะ

19. **ตุ่มขาวในปาก** : ขนาดเท่าหัวเข็มหมุด ตุ่มนี้ไม่ทำให้ทารกไม่ดูดนม และจะหลุดหายไปเอง

20. **ลิ้นขาว** : พบได้ในทารกแรกเกิด โดย ปกติจะเป็นสีขาวกระจายเท่าๆกันบริเวณกลางลิ้น ซึ่งหายเองเมื่อทารกมีอายุมากขึ้น จึงไม่จำเป็นต้องให้การรักษาใดๆ แต่ถ้าลิ้นขาวจากเชื้อรา จะมีลักษณะเป็นแผ่นสีขาว เป็นหย่อมๆที่ลิ้น เพดานปาก กระพุ้งแก้มหรือริมฝีปาก

อาการผิดปกติที่ต้องพบแพทย์

1. ตัวเหลืองมาก
2. ตัวร้อน มีไข้ ชีมี
3. หายใจเร็ว หายใจหอบ หายใจมากกว่า 60 ครั้ง/นาที
4. มีอาการบวม แดง และมีหนองที่สะดือหรือตา
5. ชีมี ไม่ยอมดูดนม
6. ถ่ายอุจจาระเป็นมูกเลือด
7. ไม่ถ่ายปัสสาวะเป็นเวลานานเกิน 6 – 8 ชั่วโมง
8. ท้องอืด อาเจียนหลังกินนม
9. ไม่ถ่ายขี้เทาภายใน 48 ชั่วโมงหลังคลอด
10. ลิ้นขาวที่เป็นเชื้อรา

เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับการเลี้ยงบุตร
สอบถามข้อมูลได้ตลอด 24 ชั่วโมง
โทร. 056 – 219888 ต่อ 1202

ข้อมูล: ศ.นพ. เกรียงศักดิ์ จีระแพทย์
ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

ภาวะปกติ

และ

อาการผิดปกติ ในทารกแรกเกิด

เรียบเรียงโดย ... หอผู้ป่วยกุมารเวช 3 / NICU

โทร. 056 - 219888 ต่อ 1202

จัดพิมพ์โดย ... กลุ่มงานสุขศึกษา

โรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์ จังหวัดนครสวรรค์

โทร. 056 - 219888 ต่อ 5200, 9801